

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/21/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119207549
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3119207549.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej v právnej veci navrhovateľa R. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z., O. Z. XXXX/XX, zastúpeného ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA JUDr. Martin Bartko - JUDr. Silvia Bartková, so sídlom Trenčín, Piaristická 6667 proti otcovi navrhovateľa Ing. Mgr. L. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., V. XXXX/XX, zastúpenému JUDr. Martinom Olosom, advokátom, so sídlom Rajecké Teplice, Karola Kašjaka 1, o zvýšenie výživného k plnoletému dieťaťu, na odvolanie navrhovateľa a otca navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 15Pc/21/2019-292 zo dňa 30. júla 2020, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zvýšil vyživovaciu povinnosť otca L. P. k synovi R. P. z doterajšej sumy 190 eur mesačne na sumu 290 eur mesačne s účinnosťou od 09.09.2019, ktoré výživné je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám syna. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Trenčín č.k. 30P/164/2015-252 zo dňa 09.05.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5CoP/40/2016-288 zo dňa 12.10.2016. Nedoplatok na zameškanom výživnom za obdobie od 09.09.2019 do 31.07.2020 vo výške 1.073,34 eur súd povolil otcovi uhradiť v mesačných splátkach vo výške 50 eur splatných spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Vo zvyšku návrh zamietol a ustálil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Na odôvodnenie tohto rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že návrhom doručeným súdu dňa 09.09.2019 sa navrhovateľ domáhal proti otcovi zvýšenia výživného z doterajšej sumy 190 eur mesačne na sumu 350 eur mesačne. Návrh odôvodnil tým, že vyživovacia povinnosť otca voči nemu bola naposledy určená súdom v roku 2016 na sumu 190 eur mesačne. Na jeho strane došlo medzičasom k zmene pomerov odôvodňujúcej zvýšenie výživného, došlo k fyzickému a psychickému rastu a tiež k nástupu na vyšší stupeň štúdia (bakalársky stupeň denného vysokoškolského štúdia na Fakulte elektrotechniky a informatiky Žilinskej univerzity v Žiline). Jeho matke sa dňa 19.12.2017 narodilo ďalšie maloleté dieťa I. U.. Doterajšia čiastka výživného v sume 190 eur mesačne už nezodpovedá jeho odôvodneným potrebám. Navrhovateľ sa s otcom nestretáva a otec okrem súdom určeného výživného ničím na neho neprispieva, otec ho nekontaktuje. Otec navrhovateľa súhlasil so zvýšením výživného na sumu 210 eur mesačne a uviedol, že má ešte dcéru O., na ktorú prispieva sumou 130 eur mesačne. Za 3 roky, ktoré uplynuli od poslednej úpravy výživného, nedošlo na strane jeho syna k takým zmenám, ktoré by odôvodňovali zvýšenie výživného o 84%.

3. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania zistil, že naposledy bola vyživovacia povinnosť otca k navrhovateľovi určená rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. 30P/164/2015-252 zo dňa 09.05.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5CoP/40/2016-288 zo dňa 12.10.2016 tak, že otec bol povinný prispievať na výživu syna sumou 190 eur mesačne od 01.09.2015. V čase poslednej úpravy bol navrhovateľ žiakom 1.ročníka strednej školy v Trenčíne, venoval sa bojovým umeniam. Príjem otca bol v tom čase približne 1.099,59 eur mesačne. Príjem matky navrhovateľa bol 1.103 eur mesačne, pričom táto mala okrem navrhovateľa a jeho sestry O., aj dcéry E. a R., ktoré má s druhým manželom. Otec a jeho manželka mali zrušené BSM, už v tom čase otec platil splátku hypotekárneho úveru na byt, ktorého nie je ani len spoluvlastníkom. Jeho manželka mala v tom čase úhrn príjmov v sume 2.766.67 eur ročne. Navrhovateľ bol rozhodnutím zo dňa 19.08.2019 prijatý na denné bakalárske štúdium na Fakulte elektrotechniky a informačných technológií Žilinskej univerzity v Žiline. Podľa potvrdenia zo dňa 10.09.2019 bol navrhovateľ študentom 1. ročníka tejto fakulty, na pracovisku v G. U.. Ako vyplynulo z údajov indexe navrhovateľa, dňa 10.02.2020 prestúpil na štúdium v rámci totožnej univerzity a fakulty do Žiliny z odboru digitálne technológie na odbor biomedicínske inžinierstvo. Navrhovateľ dokladmi preukázal pravidelné mesačne výdavky, a to bývanie v sume 11,94 eur, posilňovňa 15 eur, drogeria 16 eur, sporenie 30 eur, čistiace a pracie prostriedky 15 eur, strava 200 eur, kurzy angličtiny 55 eur, internát 51 eur, mobil 20 eur, MHD 4 eur. Tiež deklaroval náklady na oblečenie 30 eur mesačne, lieky cca 23 eur (problémy s ušami, očné kvapky a vitamíny) a doplnil tiež výdavky za návštevu klubu MMA zápasenie v Žiline 40 eur mesačne. Zhrnul tiež jednorazové výdavky, a to platba za validáciu ISIC karty v sume 37,10 eur, poplatok za doučovanie matematiky s fyziky v rámci prípravných kurzov na V3 v sume 240 eur, za nákup notebooku zaplatil 749 eur. Príjem matky navrhovateľa v zmysle daňového priznania za rok 2018 bol v sume 6.465,57 eur, daň 1.228,45 eur, daňový bonus 258,72 eur. Príjem matky bol deklarovaný v sume 1.176,03 eur mesačne vrátane prídavkov na deti a rodičovského príspevku. Priemerný príjem manžela matky za obdobie od 01/2019 do 12/2019 činil po prepočte z CZK do EUR sumu cca 6.790 eur mesačne. Podľa rodného listu sa im dňa 19.12.2017 narodil spoločný syn I.. Príjem otca za obdobie od januára 2019 do decembra 2019 bol 1.512 eur mesačne. Otec navrhovateľa má ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči dcére O., aktuálne v sume 180 eur, ako to vyplýva aj z rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 16C/84/2016-642 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 27Co/108/2019-695. Otec uviedol, že má náklady na bývanie sú v sume 135 eur mesačne, RTVS 4,64 eur mesačne, mobil 26 eur mesačne, poistenie zodpovednosti za škodu 130 eur ročne, na športové aktivity minie 60 eur mesačne, na lieky 50 eur mesačne, na stravu 300 eur. V ostatnom odkázal na jeho výdavky zistené v konaní sp.zn. 16C/84/2016, z ktorého súd sumarizoval, že boli zistené náklady na oblečenie 40 eur mesačne a hygienu 30 eur mesačne, splátka hypotekárneho úveru na byt v sume 302 eur mesačne, poplatok za komunálny odpad v sume 23,36 eur ročne. Zdravotný stav otca podľa jeho tvrdení je nezmenený, má astmu a alergiu, počas konania však utrpel podľa lekárskej správy trombózu dolnej končatiny, avšak v tejto súvislosti nebol PN.

4. Uvedené skutočnosti súd posúdil podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Uviedol, že od poslednej úpravy výživného voči navrhovateľovi v roku 2016 došlo k zmene pomerov na strane navrhovateľa, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného. V čase určovania výživného mal navrhovateľ 16 rokov, bol žiakom 1. ročníka Strednej stavebnej školy v Trenčíne, pričom v súčasnosti ako študent 1.ročníka denného vysokoškolského štúdia v Žiline má nepochybne zvýšené výdavky spojené so štúdiom na vyššom stupni s poukazom na to, že vysokú školu navštevuje mimo miesta svojho trvalého bydliska. Zvýšené výdavky spôsobuje nielen samotná príprava na štúdium (prípravný kurz na prijímacie skúšky, doučovanie), ale i potreba nákupu drahších školských potrieb z dôvodu štúdia biomedicínskeho inžinierstva (kam patrí aj kúpa notebooku, ktorý zodpovedá požiadavkám na štúdium daného odboru, nákup športového oblečenia na telesnú, ale aj platba za posilňovňu, ktorú absolvuje v rámci vysokoškolského vyučovania ako predmet, ktorý je kreditovaný, nákup kalkulačky a iné), ale aj nutnosť úhrady internátu, stravy, služieb s tým spojených (internet na internáte, dokúpenie bežného vybavenia internátnej izby), ako aj potreba vreckového na pobyt mimo miesta bydliska, ktoré oproti predošlej úprave vzrástlo z 10 eur na 30 eur. Aj výdavky na mobilný telefón navrhovateľa vzrástli z 10 eur mesačne na sumu 20 eur mesačne, pričom táto suma sa nejaví súdu ako neprimeraná, a to aj v porovnaní s nákladom na mobil deklarovaný otcom (cca 26 eur mesačne). Rovnako so štúdiom súvisel aj predtým nevynakladaný výdavok na úhradu prípravného kurzu k prijímacím skúškam na vysokú školu (240 eur) a tiež súd ako opodstatnený výdavok zohľadnil aj každomesačnú úhradu doučovania z angličtiny (55 eur), hoci otec tento namieta ako nedôvodný. Bez ohľadu na počet rokov štúdia cudzieho jazyka je namieste si svoje komunikačné zručnosti neustále udržiavať, zlepšovať, či rozvíjať. Táto snaha navrhovateľa je plne pochopená a mala by aj otcom byť podporovaná v čase, kde schopnosť komunikácie v cudzom jazyku sa považuje za

štandardnú zručnosť nielen vysokoškolsky vzdelaného mladého človeka. Ide o odôvodnený výdavok. Pokiaľ otec namietal výdavky na kúpu notebooku ako nadhodnotené a poukazoval na možnosť kúpy aj lacnejšej alternatívy, súd uvádza, že navrhovateľ pri výsluchu rozumne zdôvodnil, prečo pristúpil ku kúpe notebooku v sume 749,- eur, a to s prihliadnutím na odbor, ktorý študuje vyžadujúci si kvalitnejšie technické vybavenie študenta a navyše navrhovateľ deklaroval úmysel používať jeden notebook počas celého štúdia, a preto nemožno konštatovať, že by navrhovateľ bez uváženia pristupoval ku kúpe neopodstatnene drahšieho vybavenia než len toho, ktoré pre štúdium naozaj potrebuje. Na strane dieťaťa teda k zmene pomerov dochádza nielen rastom veku, ale i nástupom do vyššieho stupňa školy. V roku 2016 mal navrhovateľ bežné výdavky primerané svojmu veku a stupňu štúdia, rovnako navštevoval klub bojových umení, ako je tomu aj aktuálne v mieste štúdia v Žiline, kde sa venuje bojovým športom MMA. Ak otec namietal, že nejde o potrebný výdavok a nesúhlasil s týmto typom aktivity, súd uvádza, že bojovým športom sa navrhovateľ venoval aj pri poslednej úprave výživného, výdavky s tým spojené boli i vtedy zohľadnené ako opodstatnené. Výdavky na uvedenú športovú činnosť nemôžu byť neuznané len preto, že sa rodič nestotožnil s druhom pohybovej aktivity, ktorú si dieťa zvolilo a v ktorej sa individuálne našlo. V konečnom dôsledku výdavky na tento druh záľuby boli aj predtým súdom akceptované a porovnávajú výdavky na športové aktivity, ktoré tu boli prítomné pri poslednej úprave výživného, treba konštatovať, že tieto v súčasnosti ani nedosahujú predtým zistené sumy. Výdavky na športové aktivity navrhovateľa sú plne porovnateľné s výdavkami na rovnaký účel, ktorý uvádzal otec (60 eur mesačne). Otec svojimi námietkami prakticky namietal viacero položiek navrhovateľom deklarovaných výdavkov ako neopodstatnené - napr. nadhodnotené náklady na stravu v sume cca 200-250 eur (keď má možnosť sa stravovať v menze), či náklady na ošatenie 30 eur (keď synovi už postava nerastie). V tejto súvislosti je žiaduce dodať, že tieto náklady sú dokonca i nižšie, než tie, ktoré na rovnaký účel deklaroval sám otec (deklaroval výdavky na stravu 300 eur a na ošatenie cca 40 eur mesačne). Preto námietky otca v tomto smere nie sú vôbec na mieste. Navrhovateľ podrobne deklaroval a preukázal svoje pravidelné i jednorazové výdavky tak, že súd si môže urobiť prakticky komplexný obraz o tom, koľko a načo konkrétne navrhovateľ mesačne potrebuje finančných prostriedkov. Ak otec skonštatoval, že zvýšené výživné navrhovateľ nepotrebuje, lebo si dokáže aj z terajšieho výživného niečo usporiť, ani táto námietka nie je opodstatnená, pretože ak si aj niektorý mesiac navrhovateľ časť prostriedkov usporí, tieto nepochybne využije neskôr na iný vyšší jednorazový výdavok. U navrhovateľa medzičasom nedošlo k vážnej zmene v zdravotnom stave, ale predsa len vznikla medzičasom potreba pravidelného nákupu liekov a doplnkov (pridružili sa chronické problémy s ušami a aftami) v sume cca 20-30 eur mesačne, ktorá tu pri predošlej úprave nebola prítomná. Navrhovateľ je vyspelejší, študuje na vysokej škole mimo miesta svojho bydliska, došlo k miernej zmene v zdravotnom stave, pribudli pravidelné ale aj mnoho jednorazových nákladov, a to všetko s priamym dopadom na potrebné vyššie výdavky. Tieto všetky okolnosti sú takými okolnosťami, ktoré majú za následok, že na strane navrhovateľa došlo k objektívnemu zvýšeniu nákladov potrebných na uspokojovanie jeho bežných potrieb, na úhradu nákladov spojených s prípravou na vysokoškolské štúdium, nástupom naň, ale aj so samotným štúdiom, pobytom, stravou na vysokoškolskom internáte a mimoškolskými aktivitami. Na strane matky navrhovateľa bolo zistené, že jej príjem v roku 2016 v čase poslednej úpravy bol 1.103 eur mesačne, aktuálny príjem je v sume 1.176 eur mesačne vrátane prídavkov na deti a rodičovského príspevku. K výrazne pozitívnej zmene v príjme matky nedošlo, pretože medzičasom jej pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletému I. narodenému v decembri 2017. Ak otec opakovane poukazoval na nadštandardný príjem jej manžela (v rozhodnom období roku 2019 v sume cca 6.790 eur mesačne), treba dodať, že z rozsudku Okresného súdu Trenčín sp.zn. 16C/84/2016 vyplýva, že v čase rokov 2016-2018 jeho priemerný mesačný príjem zo zamestnania predstavoval 6.743 eur mesačne, čo je v zásade rovnaký príjem, aký dosahuje podľa potvrdenia doloženého do tohto konania aj v súčasnosti vo výške 6.790 eur, pričom mu pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletému Fedorovi. Súd však dáva do pozornosti, že určujúcimi kritériami pri stanovení výšky výživného sú vždy odôvodnené potreby výživou oprávnenej osoby a možnosti a schopnosti výživou povinnej osoby. To znamená, že možnosti a výška príjmu rodiča, ktorý má dieťa v osobnej starostlivosti a výška príjmu jeho manžela, vplýva na určenie výšky výživného len okrajovo a len pri spolupôsobení aj ostatných určujúcich kritérií. Možno uzavrieť, že príjmový štandard na strane matky navrhovateľa a jej manžela nie je výrazne vyšší, naopak, z prakticky rovnakého príjmu, aký dosahovali v roku 2016, musia živiť ďalšie maloleté dieťa. Otec v čase poslednej úpravy pracoval na rovnakej pozícii ako v súčasnosti s príjmom 1.099 eur mesačne, v súčasnosti má príjem v priemere 1.512 eur, čo je nárast o cca 413 eur. Súčasne mu nepribudla ani neodbudla žiadna vyživovacia povinnosť, platil a stále platí 180 eur na výživu hendikepovanej plnoletej dcéry O.. Zdravotný stav otca podľa jeho tvrdení je nezmenený, má stále astmu a alergiu, počas konania však utrpel podľa lekárskej správy trombózu dolnej končatiny. Súd konštatuje, že prezentované

zhoršenie zdravotného stavu s trombózou dolnej končatiny nemá zrejme výraznejší charakter, keď otec nebol v tejto súvislosti PN a stále je schopný udržiavať sa v kondícii športovými aktivitami (ako uvádza na športové aktivity minie cca 60 eur mesačne). Hradí bežné výdavky na bývanie (žije s manželkou), mobil, RTVS, poplatok za komunálny odpad, stravu, ošatenie, hygienu, poistenie zodpovednosti za škodu, lieky cca 50 eur mesačne. Jeho manželka v čase poslednej úpravy výživného dosahovala príjem ako SZČO od všetkých zamestnávateľov v sume 2.766,67 eur ročne (čo je cca 230,55 eur mesačne). Aktuálne poberala od 05/2019 do 02/2020 nemocenské dávky priemerne v sume 722,73 eur mesačne, požiadala o priznanie invalidného dôchodku. Porovnajúc uvedené zistenia so stavom v čase poslednej úpravy výživného na navrhovateľa v roku 2016, súd konštatuje, že aj na strane manželky otca došlo k nárastu mesačného príjmu, keďže pobierané nemocenské dávky a odmena prevyšujú jej príjem deklarováný v roku 2016 (230,55 eur mesačne). Nie je preto pravdivým tvrdenie otca, že príjem do jeho rodiny sa medzičasom znížil. Súd je toho názoru, že za takéhoto stavu zvýšenia príjmu otca, súčasne bez nárastu iných nutných výdavkov, bez zmien týkajúcich sa iných jeho vyživovacích povinností, bez výrazného zhoršenia zdravotného stavu otca, musí byť v jeho možnostiach platiť aj zvýšené výživné na úhradu opodstatnených vyšších výdavkov jeho syna. Argument otca spočívajúci v jeho vyživovacej povinnosti k súčasnej manželke súd rovnako nepovažoval pre účely výživného na navrhovateľa za dôvodný, keďže vyživovacia povinnosť k deťom predchádza vyživovacej povinnosti k manželke. Manželka stále prevádzkuje auto značky Mercedes - Benz, prevádzka tohto automobilu nepochybne nie je lacná, a táto skutočnosť už sama osebe nesvedčí o tom, že by bola manželka otca nevyhnutne odkázaná na finančnú a majetkovú pomoc od svojho manžela. Významnou okolnosťou je i to, že naďalej platí splátku úveru na byt v sume 302 eur mesačne, pričom nie je ani len spoluvlastníkom tohto bytu (jeho výlučnou vlastníčkou je iba jeho manželka). Ak je otec schopný dlhodobo niekoľko rokov splácať splátku úveru poskytnutého na nadobudnutie bytu vo výlučnom vlastníctve jeho manželky, na ktorom sám nemá ani len spoluvlastnícky podiel, potom takýto jeho prístup v nakladaní s finančnými prostriedkami v žiadnom prípade nemôže byť ospravedlnením, prečo nie je schopný uhrádzať synovi zvýšené výživné. Súd konštatoval, že je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na navrhovateľa aj zvýšeným výživným. Po vyhodnotení zistených skutočností dospel k záveru, že je dôvod zvýšiť výživné otca voči navrhovateľovi, a to prihliadajúc predovšetkým na odôvodnené zvýšené potreby navrhovateľa primerane k aktuálnym možnostiam a majetkovým pomerom otca so zohľadnením podielu vyživovacej povinnosti matky a so zohľadnením toho, že matka poskytuje navrhovateľovi stále aj osobnú starostlivosť. Súd pristúpil k zvýšeniu vyživovacej povinnosti z doterajšej sumy 190 eur na sumu 290eur mesačne. Pri ustálení tejto sumy súd vychádzal z toho, že navrhovateľ ako študent vysokej školy sa naďalej pripravuje denným štúdiom na svoje budúce povolanie, nie je preto objektívne schopný sa ešte sám živiť. Navrhovateľ pritom nastúpil na vyšší stupeň štúdia a štúdium mimo miesta bydliska preukázateľne viedlo aj k zvýšeniu nákladov naň, čo už samo osebe odôvodňuje úpravu výživného formou jeho zvýšenia. Všetky náklady navrhovateľa pritom boli podrobne zdokladované a k ich opodstatnenosti sa súd už vyššie vyjadril. Ďalej vychádzal súd z toho, že v pozitívnom zmysle zmena pomerov nastala na strane otca, ktorý z vyššieho príjmu musí byť schopný uhrádzať výživné na navrhovateľa aj vo vyššej sume. Súd má za to, že je adekvátne zvýšenie výživného na sumu 290 eur, ktoré zohľadňuje aj to, že navrhovateľovi nepribudli žiadne výrazné obmedzenia, ktoré by súd musel zohľadniť. Súd tiež musel prihliadnuť aj na určitú proporcionalitu výživného medzi súrodencami, a to vo vzťahu k jeho hendikepovanej sestre O., kde výživné otca na ňu je 180 eur mesačne, pričom táto má osobitné potreby ako telesne a mentálne postihnutá osoba a výška výživného na jej brata nemôže ohroziť plnenie výživného otcom na ňu samotnú. Suma 290 eur mesačne zodpovedá tomu, že v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe možno na výživné detí počítať s cca 25 - 30 % výsekom z čistého príjmu výživou povinného rodiča. Pokiaľ otec má čistý príjem v sume cca 1.512 eur mesačne, suma 290 eur mesačne z tohto čistého príjmu predstavuje cca 19%, suma 180 eur uhrádzaná na O. predstavuje cca 11%, čo zodpovedá približne aj spomínanej rozhodovacej praxi. Súd má za to, že navrhovateľom požadované výživné v sume 350 eur by jednak bolo neprimerané príjmom otca a jednak tiež by nezohľadňovalo už spomenutú proporcionalitu medzi súrodencami. Súčasne tiež súd konštatuje, že ak navrhovateľ odôvodňoval zvýšenie na sumu 350 eur aj tým, že v G. U. býval na priváte, kde platil vyššie nájomné a služby lacnejšieho ponúknutého vysokoškolského ubytovania nevyužil, súd toto jeho rozhodnutie využiť komfortnejšiu alternatívu vyhodnotil ako to, ktoré musí ísť do značnej miery na jeho vrub. Súd totiž zohľadnil aj to, že navrhovateľ v konaní najskôr tvrdil, že v G. U. nie je zabezpečené ubytovanie pre vysokoškolákov, a preto musel bývať na súkromí a potom, čo sa v konaní toto tvrdenie ukázalo ako nepravdivé, začal uvádzať, že ubytovanie bolo po hygienickej a bezpečnostnej stránke pre neho nevyhovujúce, ktorý argumentačný obrat súd považuje za účelový. Rozhodnutie navrhovateľa využiť individuálne pre neho vyhovujúcejšiu formu ubytovania, než je štandardná forma ubytovania ponúkaná

univerzitou svojim študentom, by malo byť v rozsahu s tým spojených naviac nákladov, považované súdom za nie celkom nevyhnutný výdavok. Suma 290 eur je adekvátna zvýšeným odôvodneným potrebám navrhovateľa, súčasne však rešpektuje ďalšiu vyživovaciu povinnosť otca a zodpovedá jeho možnostiam a schopnostiam. Vo zvyšku žiadaného výživného súd považoval návrh za nedôvodný, presahujúci rámec odôvodnených potrieb dieťaťa a možností a schopností povinného rodiča, a preto súd návrh vo zvyšku zamietol. K zvýšeniu výživného súd pristúpil v zmysle návrhu na začatie konania od 09.09.2019, teda odo dňa podania návrhu na súd, čo je v súlade s § 77 ods. 1 veta prvá zákona o rodine, a teda neobstojí námietka otca, že nemožno priznať výživné spätne od podania návrhu. Pritom už v tento deň bola preukázaná vyššie opísaná zmena pomerov, pre ktorú súd aj pristúpil k zvýšeniu výživného, keďže navrhovateľ sa stal študentom na vyššom - vysokoškolskom stupni štúdia počnúc dňom 01.09.2019. Zameškané výživné za obdobie od 09.09.2019 do 31.07.2020 predstavuje sumu 1.073,34 eur. Súd pri zameškanom výživnom zohľadnil výšku, ďalšiu vyživovaciu povinnosť otca voči ďalšej dcére Natálii a poskytol otcovi výhodu spočívajúcu v povolení úhrady zameškaného výživného v splátkach vo výške 50 eur mesačne. Súd rozhodol o trovách konania v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

5. Proti tomuto rozsudku podali včas odvolanie navrhovateľ i otec navrhovateľa.

6. Navrhovateľ v odvolaní uviedol, že vyživovacia povinnosť bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. 30P/164/2015-252 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5CoP/40/2016-288 a odvtedy vyživovacia povinnosť zmenená nebola. V danom prípade došlo k zmene pomerov, nakoľko navrhovateľ začal vysokoškolské štúdium. V čase posledného rozhodovania súdu o výživnom mal navrhovateľ len 16 rokov a bol žiakom 1. ročníka Strednej stavebnej školy v Trenčíne. V čase podania návrhu mal 19 rokov a bol študentom prvého ročníka denného bakalárskeho štúdia na Fakulte elektrotechniky a informačných technológií Žilinskej univerzity v Žiline, v súčasnosti navštevuje už druhý ročník. Odôvodnené potreby v súvislosti s vysokoškolským štúdiom zásadným spôsobom vzrástli. Otec navrhovateľa v čase posledného rozhodovania súdu o výživnom dosahoval príjem vo výške 1.099,59 eura a v súčasnosti dosahuje priemerný mesačný príjem vo výške 1.512 eur (príjem sa zvýšil o sumu 412,41 eur). Príjem manželky otca vzrástol zo sumy 230,56 eur mesačne na sumu 722,73 eur mesačne. Otec má len vyživováciu k navrhovateľovi a k jeho sestre O. P.. Na strane matky navrhovateľa došlo tiež k zmene pomerov, narodilo sa jej dňa 19.12.2017 ďalšie dieťa I. U., pričom matka má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej E. U., R. U. a k dospelaj dcére O. P.. Zárobkové pomery matky a jej manžela sú porovnateľné s tými, ktoré tu boli v čase posledného rozhodovania súdu o vyživovacej povinnosti otca k navrhovateľovi. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil oprávnené odôvodnené potreby navrhovateľa až na ubytovanie v súkromí počas prvého semestra prvého ročníka vysokoškolského štúdia. Navrhovateľ od začiatku tvrdil, že v Liptovskom U. nie je vysokoškolský internát, netvrdil, že sa tu nenachádza ubytovňa pre robotníkov a ľudí zo sociálne slabších vrstiev. V tejto ubytovni boli v prvom semestri prvého ročníka ubytovaní len štyria študenti vysokej školy, zvyšok tvorili práve robotníci a ľudia zo sociálne slabších vrstiev s takmer žiadnymi hygienickými návykmi. Navrhovateľ z dôvodu nevyhovujúcej hygieny, ako aj z obavy o bezpečnosť vlastnú a jeho vecí, našiel ubytovanie v súkromí, za ktoré hradil sumu 100 eur mesačne. Jednalo sa o prenájom jednej skromnej izby v súkromí, v obci G.. Odôvodnené výdavky navrhovateľa dosahujú mesačne sumu cca 600 eur. Bolo preukázané, že otec sa zbavil majetku prevodom na terajšiu manželku a jej dieťa, ku ktorému nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť a platí splátky hypotekárneho úveru bez protihodnoty spoluvlastníctva nehnuteľnosti. Za takejto situácie, kedy matka poskytuje navrhovateľovi všetku potrebnú pomoc a podporu pri vysokoškolskom štúdiu, navrhovateľ nepovažuje za správne, aby sa otec podieľal na jeho mesačných nákladoch len sumou 290 eur mesačne a matka sumou 310 eur mesačne. Navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že vyživovaciu povinnosť otca k navrhovateľovi zvýši zo 190 eur mesačne na 350 eur.

7. Otec navrhovateľa v odvolaní uviedol, že návrh navrhovateľa bol v prevažnej časti nedôvodný. Na zvýšenie výživného na syna zo sumy 190 eur mesačne na sumu 290 eur mesačne nie sú relevantné dôvody a vymyká sa aj rozhodovacej praxi súdov, nakoľko obvyklé mesačné výživné pre študenta vysokej školy je 180 eur až 250 eur. Navrhovateľ za účelom umelého navýšenia nákladov predstieral nepravdivé skutočnosti. Otec platí výživné aj na plnoletú dcéru O. vo výške 180 eur mesačne. Navrhovateľ bol síce v roku 2019 pôvodne prijatý na vysokú školu v Žiline, pracovisko G. U., avšak pri podaní návrhu vôbec nevydokladoval a ani nezdôvodnil náklady takým spôsobom, aby bolo dôvodné zvýšenie výživného na sumu 290 eur mesačne. S návrhom neboli otcovi doručené žiadne dôkazy okrem potvrdenia o prijatí na vysokú školu. V danej veci nedošlo k takej podstatnej zmene pomerov, aby výživné bolo za necelé 4 roky zvýšené o 53 % zo 190 eur na 290 eur mesačne. Navrhovateľ je od poslednej úpravy výživného dospelý, má 20 rokov, už mu nerastie postava a ani nemá zvýšené

stravovacie potreby, aké mal v puberte. Z tohto hľadiska má od poslednej úpravy výživného už znížené výdavky na stravu, ošatenie a obuv, čo súd opomenul. Jediný nárast výdavkov tak možno vidieť iba v nákladoch na štúdium na vysokej škole, ktoré v tomto prípade spočívajú iba v bežných študijných výdavkoch a výdavkoch na internát vo výške 51 eur mesačne. Dopravu vlakmi má od štátu dotovanú plne zadarmo. Na jar ako i na jeseň 2020 má v dôsledku situácie Covid navrhovateľ nariadené dištančné štúdium, je doma a neplatí za ubytovanie. Tieto náklady, ktoré navrhovateľ dlhší čas reálne a pravidelne nevynakladá, boli ťažiskovým dôvodom na zvýšenie výživného. Uvedené skutočnosti mali byť súdom zohľadnené. Podľa súdom určenej výšky výživného 290 eur mesačne by tak čistý príjem navrhovateľa (so zarátaním plnenia od jeho matky) činil spolu takmer 600 eur mesačne netto, čo nedosahuje ani drvivú väčšinu pracujúcej populácie. Príjem otca sa zvýšil iba v rámci bežnej ročnej úpravy, nakoľko má pevný tabuľkový plat a pracuje v štátnej službe ako hasič, pričom v rámci služobného pomeru nemôže podnikáť. Je neprímerané, aby tretinu čistého príjmu otec vynaložil na bežné výživné na dve deti (290 eur na navrhovateľa a 180 eur na dcéru. V máji 2020 sa otcovi náhle zhoršil zdravotný stav (trombóza v dolnej končatine) a v rámci liečby ciev uhrádza mesačne 35 eur, pričom jeho manželka je od januára 2019 dlhodobo na PN, aktuálne si podala žiadosť o invalidný dôchodok, o ktorej nebolo rozhodnuté. Pokiaľ súd tvrdil, že manželke sa z dôvodu dlhodobej PN dokonca reálne mal zvýšiť príjem v dôsledku výplaty dávok, otec navrhovateľa má za to, že dlhodobo chorý človek ma vždy objektívne obmedzené až vylúčené svoje zárobkové možnosti a súčasne je zaťažovaný nákladmi na liečbu. Aktuálne manželka už nič nepoberá, čaká na rozhodnutie o priznaní invalidného dôchodku a živím ju otec navrhovateľa. Náklady na ojazdené vozidlo súd prezentoval ako vysoké ide o najlacnejšie vozidlo značky Mercedes (model A) cenovo porovnateľné s bežnými vozidlami. Matka navrhovateľa je dobre zabezpečená, podniká v oblasti účtovných služieb a jej manžel podniká (vlastní nehnuteľnosti v ČR a spolu vlastní nehnuteľnosti v Trenčíne), pričom ročný príjem manžela matky zo mzdy je cca 3,6 mil. Kč, čo súd opomenul pri rozhodovaní. Navrhovateľ prestúpil vo februári 2020 na vysokú školu z G. U. do Žiliny. Z neznámych dôvodov mal navrhovateľ bývať za 100 eur mesačne na priváte v obci G. až cca 25 km od G. U. a nie priamo na internáte. Navrhovateľ si ani nepodal žiadosť o internátne ubytovanie v Liptovskom U.. Navrhovateľ očividne zavádzal súd, že predmetná vysoká škola nemá zriadené internáty, čo nebola pravda a následne v konaní začal tvrdiť, že bývanie na internáte v G. U. vyskúšal ešte počas prípravných kurzov, avšak mu nevyhovovalo z viacerých dôvodov. Navrhovateľ v konaní prezentoval potrebu nie zanedbateľných výdavkov na pravidelné tréningy bojových umení MMA, ktoré nie sú reálne, nakoľko v dôsledku situácie Covid boli na jar 2020 a aktuálne i na jeseň 2020 všetky športové zariadenia a telocvične zatvorené. Mesačné náklady na angličtinu 55 eur nemajú zmysel, keďže navrhovateľ angličtinu študuje už minimálne 10 rokov a mal by tak dosahovať už veľmi dobrú úroveň. Navrhovateľ platí za ubytovanie 51 eur mesačne. Strava v univerzitnej menze podľa oficiálneho cenníka predstavuje sumu 50 až 100 eur mesačne a nie deklarováných 200 eur mesačne). Na jar 2020 navrhovateľ nemal žiadne ubytovacie výdavky so štúdiom, nakoľko vysoká škola v dôsledku Covid-19 všetkých študentov vystaňovala a vrátila im peniaze. Aj na jeseň 2020 navrhovateľ neplatí nič za ubytovanie, nakoľko všetky vysoké školy od počiatku školského roka 2020/2021 prešli na dištančné štúdium. Pokiaľ ide o zakúpenie notebooku, nejde o bežný notebook v cenovej relácii 400 až 500 eur, ale o drahší poloprofesionálny notebook za 749 eur. Platenie aktivít za MMA a mesačný poplatok klubu 40 eur nie je nevyhnutnou potrebou pre prípravu na budúce povolanie a nie je ani vhodnou športovou aktivitou. Súd dokonca akceptoval i jednorazové výdavky, ktoré však vecne nesúvisia so štúdiom na vysokej škole a boli vynaložené ešte počas štúdia navrhovateľa na strednej škole (napr. výdavky na stužkovú, výdavky na prípravný kurz a pod.). Okresný súd tak de facto navrhovateľovi spätne priznáva výdavky, čo však ex lege nie je prípustné. Súd nevyhnutné životné náklady otca napr. splátku hypotéky bytu plne opomenul. Bývanie je pritom základná potreba a tento výdavok je nutné vynaložiť. Napadnuté rozhodnutie je vecne nesprávne, viaceré skutkové závery vyslovené súdom sú v rozpore s obsahom spisu ako aj so zisteniami súdu z jednotlivých vykonaných dôkazov. Súd výživné zvýšil neprímerane, ťažiskové úvahy súdu sú jednostranné. Vzhľadom na uvedené otec navrhovateľa žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že vyživovaciu povinnosť k navrhovateľovi zvýši zo 190 eur mesačne na 210 eur mesačne.

8. Otec navrhovateľa vo vyjadrení uviedol, že odvolanie navrhovateľa je nedôvodné a v plnom rozsahu sa pridržiava svojho odvolania. Poukázal na skutočnosti, ktoré uviedol už v odvolaní a doplnil, že navrhovateľ je dospelý a bude mať 21 rokov, pričom žiaden z rodičov ho ako dospelého muža už nevychováva a nemá v starostlivosti, preto na navrhovaný nepomer platenia výživného medzi rodičmi nie je možné prihliadať. Uvedené sa môže týkať iba maloletých detí, ktoré rodič vychováva a stará sa o ne. Navrhovateľ je dospelý, môže študovať, brigádovať, venuje sa pritom bojovému športu. Navrhovateľ zamlčal viaceré rozhodné skutočnosti a súčasne za účelom umelého navýšenia nákladov predstieral i

nepravdivé skutočnosti, pričom v danej veci nedošlo k takej podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcej zvýšenie výživného o 53 % zo 190 eur na 290 eur mesačne. Navrhovateľ je náročný a v konaní má tendencie nadhodnotiť svoje výdavky, produkovať nezmyselné výdavky, potrpí si na luxus v používaní vecí, príjem ako aj na vysoký životný štandard, ktorý si bežná populácia nemôže dovoliť. Rozhodne nejde výlučne o obvyklé, potrebné a bežné nároky študenta vysokej školy, ktoré slúžia v príprave na budúce povolanie.

9. Navrhovateľ sa vyjadril k odvolaniu otca a uviedol, že pokiaľ ide o otcom tvrdené obvyklé výživné v rozsahu 180 eur až 250 eur na študenta vysokej školy, tak neexistuje akési „obvyklé“ výživné na študenta vysokej školy. V každej jednej veci prejednávaného výživného súd musí striktne vychádzať z ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine, teda prihliadnuť na odôvodnené potreby oprávneného, ak aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Otec namietal, že nedošlo k zmene pomerov odôvodňujúcej zvýšenie výživného na sumu 290 eur mesačne, pričom vyživovacia povinnosť od 09.05.2016 súdnym rozhodnutím zmenená nebola. Vzhľadom na uvedené došlo k zmene pomerov odôvodňujúcej zvýšenie výživného, nakoľko navrhovateľ začal študovať na vysokej škole a s tým sú spojené zvýšené výdavky. Príjem otca v porovnaní s príjmom v čase posledného rozhodovania súdu o výživnom vzrástol o 412 eur a otec v súčasnosti dosahuje priemerný mesačný príjem vo výške 1.512 eur. Pokiaľ ide o lieky na cievy a údajný doplatok 35 eur mesačne, toto tvrdenie otca nie je pravdivé, vzhľadom na predloženú lekársku správu a odporúčané dávkovanie, ide o doplatok na dva mesiace. Otec nebol v súvislosti s tvrdeným náhlým zhoršením zdravotného stavu v máji 2020 ani len práceneschopný, a preto jeho zdravotný stav nemôže byť taký náhle zhoršený. V konaní bolo preukázané, že príjem manželky otca vzrástol zo sumy 230,56 eur mesačne na sumu 722,73 eur mesačne a zo spoločnosti ESETA s.r.o., kde je jedinou spoločníčkou a konateľkou dosiahla v roku 2019 výnosy v sume 15.814 eur. Nie je pravdou, že by manžel matky vlastnil nehnuteľnosti v ČR a že by spolu vlastnili byt v Trenčíne. Navrhovateľ býva s matkou, jej manželom a s ďalšími súrodencami v rodinnom dome. Manžel matky pracoval v ČR, pričom v dôsledku nepriaznivej situácie nemohol dochádzať a k decembru 2020 skončil pracovný pomer v ČR. Pokiaľ otec spochybňuje ďalšie výdavky navrhovateľa, tieto odôvodnené výdavky riadne preukázal v konaní. Pokiaľ otec namietal, že súd opomenul zohľadniť splátku jeho hypotéky, navrhovateľ sa stotožňuje s názorom súdu uvedeným v napadnutom rozhodnutí ohľadom hypotekárnej splátky. Vo zvyšnom sa navrhovateľ pridržiaval a poukázal na skutočnosti uvedené v odvolaní.

10. Otec navrhovateľa uviedol, že jeho manželke Y. P. bolo doručené rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 24.11.2020, ktorým jej bol priznaný invalidný dôchodok vo výške 142,30 eur mesačne. Je zrejmé, že od poslednej úpravy výživného radikálne klesol príjem manželky otca a jej pracovné schopnosti sú tak obmedzené, nakoľko ide o trvalý stav. Voči manželke si tak musí otec plniť vyživovaciu povinnosť, nakoľko výška jej príjmu a invalidný dôchodok sa stali nepostačujúcimi na zabezpečenie jej základných životných potrieb. Tieto skutočnosti podporujú dôvodnosť podaného odvolania a je nereálne, aby otec zo svojho príjmu pri troch vyživovacích povinnostiach platil výživné na navrhovateľa v súdom určenej výške.

11. Navrhovateľ vo vyjadrení uviedol, že otec neuviedol vo vyjadreniach žiadne právne relevantné skutočnosti a žiadne nové tvrdenia. Manželka otca má zníženú pracovnú schopnosť len o 45 %, ide teda o čiastočný invalidný dôchodok a čiastočne pracovať môže, pričom jeho manželka je aj naďalej spoločníčkou a konateľkou spoločnosti ESETA, s.r.o., pričom vyživovacia povinnosť otca k navrhovateľovi predchádza vyživovacej povinnosti otca k svojej manželke. Navrhovateľ sa zotrval na svoji doterajších vyjadreniach.

12. Otec navrhovateľa tvrdil, že v plnom rozsahu poukazuje na dôvody a obsah odvolania a jeho doplnenie. Navrhovateľ spochybňuje zásadné a trvalé zhoršenie zdravotného stavu manželky otca a jej stav. Je nesporné, že od poslednej úpravy výživného klesol príjem manželky otca s poukazom na priznaný invalidný dôchodok a pracovné schopnosti manželky sú výrazne obmedzené a voči manželke si otec musí plniť vzájomnú zákonnú vyživovaciu povinnosť. Poplatky za športové aktivity navrhovateľ nemôže mať aktuálne žiadne, lebo sú už cca rok (s výnimkami) uzavreté a navrhovateľ začne už tretí semester v rámci dištančného, teda nechodí fyzicky na vysokú školu, necestuje a neplatí za ubytovanie. Všetky tieto náklady, ktoré však navrhovateľ dlhší čas reálne a pravidelne nevynakladá boli ťažiskovým dôvodom na zvýšenie výživného. Uvedené objektívne skutočnosti by mali byť súdom zohľadnené, nakoľko ide o dlhodobý stav. Vo zvyškom otec navrhovateľa poukazoval na tie isté skutočnosti uvedené v odvolaní a vo vyjadreniach.

13. Krajský súd ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané v lehote, má predpísané náležitosti, preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie bez toho, aby bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 a 66 CMP prihliadnúc na prípadné vady konania podľa § 67 CMP a po jeho preskúmaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z.

Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) dospel k záveru, že toto je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť.

14. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam navrhovateľa a osoby povinnej výživným (otca navrhovateľa) dodáva nasledovné.

15. Podľa § 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine plnenie výživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

16. Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

17. Podľa § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

18. Súdna prax za právne významnú zmenu pomerov, ktorá má subjektívny charakter považuje výraznú zmenu v nákladoch na životné potreby oprávneného dieťaťa v závislosti od jeho veku, vzdelávania, aktivít, kultúrnych potrieb a konkrétne potreby dieťa, ktoré sú povinní uspokojovať jeho rodičia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov v zmysle § 62 ods. 2 Zákona o rodine.

19. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že správne súd prvej inštancie posúdil, že odôvodnené potreby navrhovateľa, schopnosti a možnosti jeho otca a ostatné zákonné kritériá určovania výživného umožňujú zvýšenie výživného otca na navrhovateľa zo sumy 190 eur mesačne na sumu 290 eur mesačne odo dňa podania návrhu navrhovateľa na súd. Posledná úprava výživného na navrhovateľa bola vykonaná rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. 30P/164/2015-252 zo dňa 09.05.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5CoP/40/2016-288 zo dňa 12.10.2016, ktorým bol otec ako osoba povinná výživou zaviazaný prispievať na výživu navrhovateľa výživným v sume 190 eur mesačne od 01.09.2015. V čase vydania uvedeného rozhodnutia bol navrhovateľ žiakom 1. ročníka strednej školy v Trenčíne. Matka navrhovateľa dosahovala priemerný mesačný zárobok vo výške 1.103 eur, pričom okrem navrhovateľa a dcéry Natálie mala aj ďalšiu výživovacu povinnosť voči maloletej E. a maloletej R., ktoré má matka navrhovateľa s druhým manželom. Otec navrhovateľa dosahoval priemerný mesačný zárobok vo výške 1.099 eur.

20. Od uvedeného rozhodnutia uplynula doba 5 rokov. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že navrhovateľ už nenavštevuje Strednú stavebnú školu v Trenčíne, ale vysokú školu mimo miesta bydliska. Podľa potvrdenia zo dňa 10.09.2019 bol navrhovateľ študentom prvého ročníka denného bakalárskeho štúdia na Žilinskej univerzite v Žiline, Fakulta elektrotechniky a informačných technológií, Inštitút Aurela Stodolu v G. U.. Dňa 10.02.2020 navrhovateľ v rámci Žilinskej univerzity v Žiline a totožnej fakulty prestúpil do Žiliny z odboru digitálnej technológie na odbor biomedicínske inžinierstvo. V súvislosti s vysokoškolským štúdiom a s celkovými výdavkami navrhovateľ mesačne hradí internát vo výške 51 eur, stravu vo výške 200 eur, kurzy angličtiny vo výške 55 eur, oblečenie 30 eur, vreckové 30 eur, drogéria 16 eur, sporenie 30 eur, čistiace a pracie prostriedky 15 eur, mobil 20 eur, MHD 4 eurá, posilňovňa 15 eur, lieky 23 eur, posilňovňa v škole a telesná výchova spolu vo výške 10 eur, poplatok za návštevu klubu MMA zápasenie v Žiline vo výške 40 eur. Navrhovateľ ďalej konštatoval jednorázové výdavky, ktoré vynaložil na platbu za validáciu ISIC karty vo výške 37,10 eur, doučovanie matematiky a fyziky v rámci prípravných kurzov na vysokú školu vo výške 240 eur, nákup matracu vo výške 113 eur, nákup notebooku vo výške 749 eur, nákup vybavenia na internát vo výške 29,98 eur, kalkulačku vo výške 20 eur, nákup športovej obuvi vo výške 29,90 eur, nákup zápasníckej obuvi vo výške 73 eur, dentálna hygiena vo výške 67 eur a náklady na stužkovú a prenájom obleku v roku 2018 spolu vo výške 360 eur.

21. Uvedené skutočnosti preukazujú, že na strane navrhovateľa došlo od ostatného rozhodnutia o výživnom k zmene jeho pomerov, ktorá súvisí so začatím jeho štúdia na vysokej škole. Zmena štúdia je pritom rozhodovacou praxou všeobecne prijímaná za zmenu pomerov odôvodňujúcu zvýšenie výživovacej povinnosti a výdavky spojené so vzdelaním sú natoľko zrejmu položkou, že na ne treba bezpochyby prihliadať.

22. Rovnako bolo v konaní preukázané, že k ďalšej zmene pomerov oproti predchádzajúcemu stavu došlo aj u matky navrhovateľa, a to v tom smere, že v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti na navrhovateľa táto dosahovala priemerný mesačný príjem vo výške 1.103 eur a v súčasnosti došlo k miernemu zvýšeniu mesačného príjmu na sumu 1.176 eur, pričom ide o nepatrné zvýšenie mzdy v porovnaní so skutočnosťou, keď matke navrhovateľa pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletému Fedorovi, ktorý sa narodil v decembri 2017. Z uvedeného vyplýva, že matka navrhovateľa má vyživovaciu povinnosť k navrhovateľovi, k dospeljej dcére O., k maloletej E., k maloletej R. a k maloletému I.. Mierne zvýšenie príjmu matky navrhovateľa je teda zanedbateľné, sprevádzané na strane matky navrhovateľa pribudnutím ďalšej vyživovacej povinnosti na maloleté dieťa, a nemôže tak postačovať na krytie zvýšených odôvodnených výdavkov navrhovateľa.

23. Aj u otca navrhovateľa došlo k zmene pomerov, keď vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že zatiaľ čo v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti na navrhovateľa v roku 2016 mal otec navrhovateľa príjem vo výške 1.099 eur, v súčasnosti bol jeho príjem zistený vo výške 1.512 eur, nárast mesačného príjmu o sumu 413 eur a má k dospeljej dcére O. P., ktorá je zdravotne postihnutá, vyživovaciu povinnosť vo výške 180 eur. Mesačné náklady otca navrhovateľa predstavujú náklady na bývanie vo výške 135 eur, RTVS 4,64 eur, mobil vo výške 26 eur, športové aktivity 60 eur, lieky vo výške 50 eur, strava vo výške 300 eur, oblečenie 40 eur, hygiena 30 eur, hypotekárny úver vo výške 302 eur a ročne platí poistenie zodpovednosti za škodu vo výške 130 eur a poplatok za komunálny odpad vo výške 23,36 eur.

24. Súd prvej inštancie správne usúdil, že nastala taká zmena pomerov na strane navrhovateľa ako aj na strane oboch rodičov, ktorá odôvodňuje zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na navrhovateľa. Aj podľa odvolacieho súdu zmena pomerov na strane otca navrhovateľa v spojení s nárastom odôvodnených výdavkov na krytie nevyhnutných potrieb navrhovateľa odôvodňuje zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k navrhovateľovi /napokon, z odvolania otca vyplýva, že tento sa zvýšeniu vyživovacej povinnosti na navrhovateľa nebráni, za primerané považuje zvýšenie výživného zo sumy 190 eur mesačne na sumu 210 eur mesačne/. Súd prvej inštancie správne pri rozhodovaní zobral do úvahy jednak možnosti, schopnosti a majetkové pomery obidvoch rodičov, ako i vek navrhovateľa a s tým spojené jeho opodstatnené potreby. Je zrejmé, že zmena pomerov na strane navrhovateľa, predovšetkým v podobe začatia štúdia na vysokej škole, vyžaduje zvýšené náklady na jeho výživu, ktoré nemôže v celom rozsahu kryť len matka navrhovateľa. Odvolací súd zastáva jednoznačný názor, že zvýšenie výživného na navrhovateľa zo sumy 190 eur mesačne na sumu 290 eur mesačne, vzhľadom na vek a celkové preukázané odôvodnené potreby navrhovateľa, ktorý študuje na vysokej škole mimo miesta bydliska s čím sú spojené nemalé náklady, nemožno vo všeobecnosti hodnotiť rozhodne ako nadštandardné, umožňujúce pokrývať viac, ako reálnu časť nákladov na odôvodnené potreby, ktoréhokoľvek na vysokej škole študujúceho dieťaťa, pri všeobecnej znalosti cien, či už len základnej stravy, oblečenia, bývania, hygieny, bežnej zdravotnej starostlivosti i nákladov spojených so štúdiom /napríklad školské a učebné pomôcky/. Príjem z letnej brigádnickej činnosti, ktorý dosahuje navrhovateľ v letných táboroch, je spôsobilý len nevýznamnou mierou pokryť všetky výdavky navrhovateľa a nezbavuje povinnosti otca sa na ich úhrade v zodpovedajúcom rozsahu podieľať. V podstate môže slúžiť navrhovateľovi len na „prilepšenie“ a nemá byť určený na krytie nákladov na jeho základné odôvodnené potreby a nahrádzať tak vyživovaciu povinnosť jeho rodičov. Neobstoja námietky otca navrhovateľa, že navrhovateľ nemá zvýšené výdavky na stravu, ošatenie, obuv a v dôsledku Covid situácie bolo nariadené dištančné štúdium a náklady spojené so štúdiom na vysokej škole tak navrhovateľ pravidelne nevynakladal. Odvolací súd má za to, že bez ohľadu, či navrhovateľ je v štádiu vývinu a rastu alebo nie, je nepochybné, že ako dospelý človek si potrebuje zaobstarať oblečenie, rovnako ako aj otec navrhovateľa konštatoval mesačné náklady na oblečenie vo výške 40 eur. Pokiaľ ide o stravu, navrhovateľ preukázal, že mesačné náklady na stravu predstavujú sumu vo výške 200 eur, pričom sa prevažne stravuje na vysokej škole v menze a nie je na mieste, aby otec navrhovateľa stanovoval navrhovateľovi počet jedál denne, miesto stravovania a výšku nákladov na stravu, nakoľko preukázané vynaložené doklady na stravu s poukazom na súčasné ceny sú podľa súdu primerané. Aj napriek dištančnému štúdiu navrhovateľ vynakladal pravidelne mesačné výdavky na stravu, energie, drogériu, lieky, oblečenie, mobil, pričom navrhovateľ síce bol v dôsledku Covid situácie vysťahovaný z internátu, ale internát už bol zaplatený a nemal vedomosť, že by doteraz došlo k vráteniu peňazí za internát. Je nepochybné, že navrhovateľ bez ohľadu na dištančnú formu štúdia musel hradiť všetky náklady spojené s nevyhnutnými životnými potrebami a nevyhnutné náklady spojené so štúdiom. Neudržateľnými sú tiež námietky otca navrhovateľa týkajúce sa zakúpeného notebooku a mesačných nákladov na doučovanie angličtiny, a na poplatok za klub MMA. Odvolací súd konštatuje, že mesačné náklady vynaložené na doučovanie anglického jazyka zo strany navrhovateľa sú opodstatnené, nakoľko ide v tomto prípade o udržanie a rozvoj komunikačných

schopností navrhovateľa, čo sa všeobecne považuje za prehľbovanie vzdelávania, pričom v súčasnosti je bežné, keď štúdium na vysokej škole zahŕňa aj možnosť výučby niektorých predmetov v anglickom jazyku. Pokiaľ ide o kúpu notebooku v hodnote 749 eur, uvedené náklady boli tiež na mieste, nakoľko navrhovateľ náležite odôvodnil vyššie náklady na kúpu notebooku s poukazom štúdium odboru na vysokej škole vyžadujúci si kvalitnejší a výkonnejší PC alebo notebook aj z dôvodu programovania ako jedného z predmetov v rámci štúdia. Bez ohľadu na skutočnosť, že otec navrhovateľa sa nestotožnil s bojovým športom MMA, je potrebné uvedenú športovú aktivitu navrhovateľa akceptovať a ide o opodstatnené náklady, nakoľko navrhovateľ sa bojovým športom venuje už niekoľko rokov, taktiež aj v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, ide teda o jeho športovú aktivitu v rámci voľného času, kedy ide o slobodné rozhodnutie navrhovateľa v prípade voľby aktívneho športu a je potrebné navrhovateľa podporiť v pohybovej činnosti a v tom, čo ho baví a naplňa aj napriek tomu, že otec navrhovateľa nesúhlasí s druhom športu.

25. Pokiaľ otec navrhovateľa namietal, že súd prvej inštancie nezohľadnil pri určení výšky výživného výšku príjmu manžela matky navrhovateľa, hypotekárnu splátku otca navrhovateľa a skutočnosť, že manželka otca navrhovateľa bola dlhodobo na PN a má priznaný čiastočný invalidný dôchodok, uvedené odvolacie námietky boli tiež nedôvodné. Odvolací súd má v tomto prípade potrebné dodať, že otec navrhovateľa je povinný v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa, aj keď plnoletého, nakoľko navrhovateľ ešte nie je schopný živiť sa sám a až následne môže využiť zostávajúce prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb, pričom splátka hypotekárneho úveru na byt vo výške 302 eur mesačne predstavuje výdavok, ktorý nemá opodstatnenie, nakoľko predmetný byt nie je ani len v spoluvlastníctve otca navrhovateľa a otec navrhovateľa tak vynakladá peňažné prostriedky bez toho, aby sa mu dostalo primeranej majetkovej protihodnoty. Takýto výdavok nemožno mať potom na zreteli pri určovaní vyživovacej povinnosti otca na navrhovateľa. Pokiaľ otec navrhovateľa je schopný mesačne platiť hypotekárny úver na byt, ktorý nie je v jeho vlastníctve, musí byť schopný platiť aj výživné na navrhovateľa. V predmetnom konaní sa neprihliada na mesačný príjem manželov otca a matky navrhovateľa, nakoľko ide o určenie výživného na navrhovateľa ako oprávneného s poukazom na možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca navrhovateľa ako osoby povinnej platiť výživné s prihliadnutím na možnosti, schopnosti a majetkové pomery matky navrhovateľa, u ktorej navrhovateľ býva a má voči navrhovateľovi aj naďalej vyživovaciu povinnosť. Manžel matky navrhovateľa nemá k navrhovateľovi žiadnu vyživovaciu povinnosť. Rovnako aj vyživovacia povinnosť otca navrhovateľa voči jeho manželke, ktorá má priznaný čiastočný invalidný dôchodok, nebola relevantná z dôvodu, že vyživovacia povinnosť otca navrhovateľa voči jeho deťom, navrhovateľovi a plnoletej dcére Natálii, predchádza podľa Zákona o rodine vyživovacej povinnosti otca navrhovateľa voči manželke.

26. Pokiaľ ide o samotnú výšku výživného otca na navrhovateľa, tak v zmysle rozhodovacej praxe tunajšieho odvolacieho súdu, by sa výživné zamestnaného (či potencionálne zamestnaného) rodiča na dieťa, malo pohybovať v rozpätí 20 - 30 % jeho priemerného čistého mesačného príjmu, avšak samozrejme s možnosťou rôznych modifikácií najmä v závislosti jednak na počte vyživovacích povinností, či potrebách jednotlivých výživou oprávnených, ale tiež aj povinných osôb. V posudzovanej veci s prihliadnutím na výšku priemerného mesačného príjmu otca navrhovateľa vo výške 1.512 eur, zvýšenie výživného zo sumy 190 eur mesačne na sumu 290 eur mesačne s prihliadnutím na rozhodujúce skutočnosti na strane navrhovateľa, otca a matky navrhovateľa, jednoznačne nevybočuje. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne pri zvýšení výživného zohľadnil u otca navrhovateľa ďalšiu vyživovaciu povinnosť k dospelaj dcére O., ktorá je zdravotne postihnutá. Určené zvýšené výživné vo výške 290 eur na navrhovateľa v spojení s určeným výživným na dospelú O. vo výške 180 eur s poukazom na mesačný príjem otca vo výške 1.512 eur a na jeho možnosti, schopnosti a majetkové pomery, je v súlade s rozhodovacou praxou, keď predstavuje asi 30 % priemerného čistého mesačného príjmu otca navrhovateľa.

27. Z uvedeného dôvodu bolo nedôvodné aj odvolanie navrhovateľa, ktorý požadoval zvýšenie výživného zo sumy 190 eur na sumu 350 eur mesačne. Odvolací súd má za to, že zvýšenie výživného na sumu 350 eur predstavuje neprimerané zvýšenie výživného a nebola by tak zohľadnená výška výživného otca navrhovateľa k dospelaj hendikepovanej dcére O., ktorá je taktiež odkázaná na výživné zo strany otca. Určené zvýšené výživné vo výške 290 eur mesačne je primerané odôvodneným a preukázaným potrebám navrhovateľa spojených so začatím štúdia na vysokej škole a tomu zodpovedajúcemu zvýšeniu nákladov, za súčasného rešpektovania ďalšej vyživovacej povinnosti otca navrhovateľa k dospelaj Natálii a s prihliadnutím na možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca navrhovateľa.

28. Posúdením všetkých uvedených skutočností tak odvolací súd dospel k záveru, že zvýšenie výživného otca na navrhovateľa zo strany súdu prvej inštancie zo sumy 190 eur mesačne na sumu 290 eur mesačne bolo dôvodné a zodpovedalo zákonným kritériám určovania výživného stanovenými

v Zákone o rodine. Pri takto určenom výživnom bol potom správny aj výpočet zameškaného výživného otca na navrhovateľa za obdobie od 09.09.2019 do 31.07.2020 ako aj povolenie súdu otcovi navrhovateľa splácať nedoplatok vo výške 1.073 eur na určenom výživnom v mesačných splátkach po 50 eur.

29. Na základe vyššie uvedených skutočností odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP spolu so súvisiacim výrokom o trovách konania.

30. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

31. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len "CMP").

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa CMP.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa CMP a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.